

NOTA

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Militaire Inlichtingendienst

Nota bestemd voor

- de Minister van Defensie
- de Staatssecretaris ✓

d.t.v. de Secretaris-Generaal

16/10

Nummer
DIS97005133

Datum
16 oktober 1997

Onderwerp:
Inlichtingenbulletin

1. Hierbij doe ik U toekomen Inlichtingen-Bulletin nr. 40/97 van de MID.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

Commodore

Bijlagen

- 1 -

Opsteller

drs

Doorkiesnummer

070-3186967

Bur. Secretaris-Generaal

16-10-97 097002340

[REDACTED]

INLICHTINGEN-BULLETIN NR.: 40/97
(16 oktober 1997)

Algerije	- Bemiddelingspoging door Saudi-Arabië
	- GIA bedreigt MINURSO
Kirgizië	- Uitbreiding militaire samenwerking met Russische Federatie
Letland	- Plan reorganisatie krijgsmacht
Colombia	- Activiteiten Japanse Rode Leger
Cuba	- Vijfde Partijcongres
Argentinië-Zuid-Afrika	- Militaire samenwerkingsovereenkomst

ALGERIJE

Bemiddelingspoging door Saudi - Arabië

De Algerijnse president [REDACTED] heeft vorige week (7-9 oktober) een, in regionaal verband, vrij uniek te noemen bezoek aan koning [REDACTED] van Saudi-Arabië gebracht. Hoewel dit bezoek, het eerste sinds negen jaar, officieel in het teken stond van het stagnerende Midden-Oosten Vredesproces, is duidelijk dat het primair de situatie in Algerije betrof. Saudi-Arabië zou zich als bemiddelaar hebben opgeworpen tussen het Algerijnse bewind en het oppositionele Islamitisch Heilsfront (FIS). Naast [REDACTED] bestond de Algerijnse delegatie o.a. uit de ministers van Buitenlandse Zaken, Energie, Religieuze Zaken en Handel.

De Saudisch-Algerijnse verhoudingen vertroebelden tijdens de Golfoorlog van 1991, toen Algerije de zijde van Irak koos. De banden tussen beide landen werden weer enigszins aangehaald na de militaire machtsovername in Algerije in 1992.

Algerije keert zich officieel tegen elke buitenlandse inmenging in haar binnenlandse aangelegenheden, maar Saudi-Arabië lijkt toch een aanvaardbare bemiddelaar te zijn.

Het Algerijnse regime verkeert momenteel tegenover het FIS in een sterke positie. Het maatschappelijk draagvlak van het FIS is sterk gereduceerd en haar militaire arm, het Islamitisch Heilsleger (AIS), heeft sinds 1 oktober jl. de gewapende strijd tegen het regime gestaakt. Vanuit zijn machtspositie zou het bewind, met relatief geringe politieke concessies aan het FIS, toch tot een politiek vergelijk kunnen komen. Als beloning voor zijn politieke bereidheid zou [REDACTED] Saudische financiële steun kunnen binnenhalen. Saudi-Arabië investeert weliswaar al op bescheiden wijze in huisvestings- en waterbouwprojecten in Algerije, maar de Algerijnse economie heeft dringend behoefte aan omvangrijke buitenlandse investeringen.

Voor het FIS vormt Saudi-Arabië, als één van de leidende naties in de Islamitische wereld, een in religieus opzicht acceptabele onderhandelaar met [REDACTED]. Kernpunt in de onderhandelingen blijft de eis van het FIS om een legale politieke status te verkrijgen. Het regime [REDACTED] is hier tot op heden faliekant tegen.

GIA bedreigt MINURSO

Leden van de VN-missie voor het Referendum in de Westelijke Sahara (MINURSO) zijn onlangs in Tindouf (Zuid-West Algerije) bedreigd door de islamitisch-extremistische Gewapende Islamitische Groep (GIA). In een brief, ondertekend door [REDACTED] waarschuwt de GIA de VN voor "het in navolging van Frankrijk ondersteunen van het Algerijnse regime bij de strijd tegen de Islamitische groepen". Bij de continuering van een dergelijke politiek geeft de GIA aan actie te zullen ondernemen tegen de VN-belangen in de regio.

De VN-staf in Tindouf, alwaar het hoofdkwartier van het Front Polisario (Volksbevrijdingsfront voor de Westelijke Sahara) is gevestigd, is ernstig verontrust over het dreigement van de GIA en heeft een aantal additionele veiligheidsmaatregelen genomen. Daarnaast is de VN bevreesd dat de implementatie van de medio september jl. in Houston (VS) bereikte overeenkomst tussen Marokko en het Front Polisario aangaande het referendum over de toekomstige status van de Westelijke Sahara door het GIA-dreigement zal kunnen worden vertraagd.

KIRGIZIË

Uitbreiding militaire samenwerking met Russische Federatie

Tijdens een ontmoeting van de Russische en Kirgizische ministers van defensie in Bisjkek is een verdere uitbreiding van de militaire samenwerking overeengekomen. Kirgizië zal onder andere een viertal militaire installaties aan Moskou leasen. Als tegenprestatie zal Rusland voor de Kirgizische strijdkrachten de opleiding van ongeveer 500 rekruten verzorgen. Tevens heeft Moskou beloofd om meer gebruik te gaan maken van de, overigens bescheiden, defensie-industrie in Kirgizië. In Kirgizië is alleen een munitiefabriek; deze levert al langere tijd geen producten meer.

Hoewel de gesloten overeenkomsten niet erg ingrijpend zijn, blijkt hieruit wel dat beide landen de militaire contacten willen blijven onderhouden. Met name de beveiliging van de grenzen met China blijft voor Bisjkek en Moskou een reden tot verregaande samenwerking.

LETLAND

Plan reorganisatie strijdkrachten

De staf van de Letse strijdkrachten heeft voorgesteld om middels een ingrijpende reorganisatie de strijdkrachten op te delen in twee commando's; te weten een Commando Territoriale Strijdkrachten en een Commando Direct Inzetbare Strijdkrachten.

Het Commando Territoriale Strijdkrachten zou voornamelijk moeten gaan bestaan uit de Nationale Garde ("Zemessardze") verantwoordelijk voor opleiding en onderhoud van de landmachtreserve en de opleiding van alle landmachtrekruten. Het parate deel van de strijdkrachten (de drie krijgsmachtdelen en de eenheid speciale opdrachten) zou dan onder het Commando Direct Inzetbare Strijdkrachten moeten gaan vallen.

De beide commando's zouden moeten gaan vallen onder de Staf Nationale Strijdkrachten die op deze manier ontlast zou worden van de dagelijkse

[REDACTED]

administratieve en operationele verantwoordelijkheden en zich zo meer zou kunnen gaan richten op strategische aangelegenheden en internationale samenwerking.

COLOMBIA

Activiteiten Japanse Rode Leger

Tegen de achtergrond van de, sedert enkele maanden, intensieve guerrilla-activiteiten en tal van aanslagen op, ontvoeringen van en intimidaties tegen kandidaten bij lokale verkiezingen in Colombia, maakt een vooraanstaand Colombiaans dagblad melding van nieuwe bewijzen dat het Japanse Rode Leger betrokken is bij de opleiding van guerrilla-strijders en bij plannen om de verkiezingen van 26 oktober a.s. te verhinderen. Er is sprake van circa 15 man, die in maart of april jl. in Colombia zouden zijn gearriveerd en opleidingssteun geven aan beide grote linkse guerrilla-organisaties in het land, de zogenoemde Revolutionaire Strijdkrachten van Colombia (FARC) en het Nationale Bevrijdingsleger (ELN).

De training aan de FARC en het ELN zou betrekking hebben op het prepareren van autobommen, het hanteren van luchtdoelraketten (SAM's), het plannen van terroristische aanvallen en aanslagen, alsmede het nemen van gijzelaars. Ook is sprake van plannen om later dit jaar SAM's het land binnen te smokkelen, om deze te gebruiken tegen de sproeivliegtuigen en helikopters die door de regering worden ingezet bij de bestrijding van coca-plantages.

[REDACTED]

CUBA

Vijfde Partijcongres

Op 10 oktober is het vijfde Congres van de Communistische Partij van Cuba (PCC) afgesloten met de verkiezing van een nieuw Centraal Comité (CC) en het nieuwe Politbureau. Het CC werd teruggebracht van 225 naar 150 personen om het "slagvaardiger" te maken en "de revolutie te beschermen tegen ideologische virussen". Ook het Politbureau werd gereduceerd, van 26 naar 24 personen.

Zoals verwacht werden [REDACTED] en zijn broer [REDACTED] herkozen als 1e, respectievelijk 2e secretaris van de PCC. Ook 16 anderen behielden hun plaats in het Politbureau. Van de zes nieuwkomers zijn vier provinciale partijleiders. Daarnaast werden de Commandant van het Oostelijk Leger en de Minister voor de Basisindustrie (verantwoordelijk voor de energiesector) in het Politbureau opgenomen. De basisindustrie behoort tot de communistische stokpaardjes en de opname van de daarvoor verantwoordelijke minister in het Politbureau is daarom niet opmerkelijk. De opname van de Commandant van het Oostelijk Leger betekent een versterking van de militaire component van het Politbureau.

[REDACTED] Twee van de ontslagenen waren vice-premier en behoorden tot de oudgedienden rond [REDACTED] van wie [REDACTED] vertrek onlogisch is omdat hij als

Minister voor Toerisme goede resultaten heeft geboekt en de toeristische sector tot belangrijkste bron van buitenlandse inkomsten heeft weten te maken. Wel logisch, gezien de voortdurende teleurstellende resultaten bij de suikerproductie, is het vertrek van de Minister voor de Suikerindustrie.

Over het geheel genomen werd het Congres gedomineerd door economische vraagstukken, waarbij in grote lijnen continuering van het huidige, zeer geleidelijke veranderingsproces centraal stond. Ook de mutaties in het Politbureau duiden niet op belangrijke veranderingen in het Cubaanse beleid.

ARGENTINIË - ZUID AFRIKA

Militaire Samenwerkingsovereenkomst

De bevelhebber van de Zuidafrikaanse marine, vice-admiraal [REDACTED], heeft eind vorige week tijdens een bezoek aan Argentinië een MOU getekend dat "moet dienen ter formalisering van de huidige vruchtbare samenwerking". Bij deze gelegenheid verwees [REDACTED] naar "inter-operability" van beide marines en gezamenlijke belangen van beide staten, waarvoor "de enige manier om die te beschermen het bezit van een vloot met overzees vermogen is, die ons in staat stelt passende controle-acties uit te voeren". Hij stelde dat beide landen "trainings-oefeningen voor vredeshandhavingsoperaties zullen uitbreiden, evenals de professionele uitwisseling van ideeën door seminars en gezamenlijke operaties die ons vermogen tot gezamenlijk optreden moeten versterken".

Gelet op het feit dat zijn uitspraken betrekking hadden op de marines van beide landen is de relatie met vredeshandhavingsoperaties curieus, tenzij bedoeld wordt op activiteiten voor de handhaving van een wapen- of handelsboycot en/of evacuatie-activiteiten. Duidelijk is dat beide landen voornemens zijn hun bestaande militaire samenwerking op marinegebied uit te breiden. In dat kader hebben de afgelopen jaren, ook onder het Apartheidsbewind in Zuid Afrika, reeds herhaaldelijk gezamenlijke maritieme oefeningen plaatsgevonden, waarbij veelal ook Brazilië en Uruguay betrokken waren. Een belangrijke spelbreker kan zijn dat Argentinië haar operationele vloot de laatste jaren heeft ingekrompen en dat dit proces nog niet is afgelopen. Ook in Zuid Afrika worden de defensie-inspanningen gereduceerd. Het is derhalve onzeker of het daadwerkelijk tot uitbreiding van de samenwerking zal komen.